

Ondernemend en Sociaal

Algemene Beschouwingen, Programmabegroting 2019- 2022, 8 november 2018.

Voorzitter,

Voorschoten is een prachtig dorp, de zelfstandige gemeente Voorschoten wordt door velen ervaren als een geweldige plaats om te leven. Dat is een groot goed dat wij samen moeten koesteren.

Financiën.

Er waren zorgen over de financiële positie van de gemeente en die zijn er nog steeds. Weliswaar is het preventief toezicht van de provincie met ingang van dit jaar komen te vervallen, maar de huidige situatie is nog steeds kwetsbaar. Structureel is de begroting voor 2019 in evenwicht, maar het is maar net aan. Een plusje van nog geen 3.000 EURO. Iets meer dan een dubbeltje per inwoner. De financiële positie van Voorschoten is minder goed dan het wellicht lijkt. Reserves worden uitgeput, risico's zijn groot, tegenvallers kunnen vaak niet gecompenseerd worden door meevallers, zo is ook in 2018 gebleken. Er is helaas geen reden om aan te nemen dat de trend in de tegenvallers en stijgende kosten, niet in de laatste plaats bij de Zorgkosten, binnen afzienbare tijd de goede kant op zal worden omgebogen. Wij maken ons op dat punt zorgen. Taken en verantwoordelijkheden van gemeenten in Nederland blijven toenemen. Gemeenten hebben niet veel invloed op dit veranderingsproces maar de financiële verantwoordelijkheid komt wel bij de gemeenten te liggen. Risico's nemen daardoor toe.

Risico's

In de Programmabegroting laat het nieuwe College zien dat veel van de bestaande risico's worden herkend. Voor een groot deel hangen die samen met veranderingen die vanuit de externe omgeving, zoals overheidsbeleid, op de gemeente afkomen. Er is geen invloed op de hoogte van een groot deel van de inkomsten en ook niet op een groot deel van de uitgaven, zoals wettelijke verplichtingen. Dat valt het college niet te verwijten. ONS Voorschoten is echter bezorgd over het beleid dat het college hier vervolgens op baseert. De resterende financiële ruimte waar het college wel zelf over kan beschikken is klein. Het vermogen om de mogelijke gevolgen van incidentele risico's die worden gelopen te pareren ligt wellicht alleen bij: verder interen op voorzieningen. De VNG beoordeelt de structurele exploitatie ruimte, in hoeverre de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen, bijna als onvoldoende. De fractie van ONS Voorschoten is daarom van mening dat deze begroting onvoldoende rekening houdt met bestaande risico's en onzekerheden. Wij verzoeken het college al het mogelijke te doen geplande uitgaven voor 2019 te heroverwegen: aan de inkomstenkant verwachten wij niet de verbetering te vinden. Eenmalig kunnen nog inkomsten verworven worden door verkoop van vastgoed, onze fractie is van mening dat het belangrijk is hier spoedig uitvoering aan te geven gezien de huidige hoge marktprijzen.

Nut en noodzaak van uitgaves

Soms is het antwoord “nee” het beste antwoord dat in de politiek gegeven kan worden: zoals bij besluiten over uitgaven, terwijl het benodigde geld er niet is. ONS Voorschoten heeft haar kiezers beloofd zich hier kritisch op te stellen. Wij doen daarom per amendement het verzoek de verhoging van kosten voor Economische promotie met 81.000 EUR niet in 2019 door te voeren omdat deze niet voldoende prioriteit heeft. Tevens dienen wij een motie in met het verzoeken om uitgaven ten behoeve van onderhoud en investeringen in infrastructuur, voor dat de opdracht wordt gegeven, te beoordelen op basis van nut en noodzaak, en de raad daarover te informeren. In de afgelopen jaren is in de algemene beschouwingen door meerdere partijen melding gemaakt van zorg omtrent de noodzaak van onderhoud aan bijvoorbeeld wegen: is het allemaal altijd wel nodig en kan het niet wat minder. ONS Voorschoten is van mening dat hier nog kansen liggen.

(amendement 046 en motie 070)

Europese subsidies

Het valt de fractie van ONS Voorschoten op dat, ondanks de moeilijke financiële situatie waarin de gemeente verkeert, er kennelijk geen of nog niet veel succes wordt verwacht bij het aanboren van externe geldbronnen, zoals bijvoorbeeld Europese subsidies. De gemeente kan zich niet permitteren kansen onbenut te laten. (motie 069)

Sociale huurwoningen

Een landelijke ontwikkeling die niet aan Voorschoten voorbijgaat is het tekort aan sociale huurwoningen. Het gevolg van die onbalans is dat jongeren met roots in ons dorp naar elders vertrekken en dat ouderen niet de gezochte kleinere en betaalbare woning vinden. Er moet een inhaalslag gemaakt worden, ONS Voorschoten dient hierover een motie in. (motie 071)

Oriëntatie op de Leidse Regio

Inmiddels is op hoofdlijnen een richting gekozen voor een zelfstandige gemeente Voorschoten: oriëntatie op de Leidse regio. Het proces om deze keuze nader uit te werken is in gang gezet en de fractie van ONS Voorschoten is van mening dat dit voor onze gemeente een positieve ontwikkeling kan zijn. Voorzichtigheid is hierbij geboden. Mogelijkheden om besluiten later terug te draaien zijn er wellicht niet. Wij hechten grote waarde aan de toezegging om gedurende de hele duur van dit proces de positie van de WODV en haar medewerkers met veel aandacht te monitoren.

Bereikbaarheid

Ten aanzien van bereikbaarheid van ons dorp en het verkeer binnen ons dorp kunnen we vaststellen dat de wereld om ons heen niet stil staat. Hoewel de steeds maar toenemende filedruk makkelijk anders geïnterpreteerd kan worden. De herinrichting van Lammenschansplein en Lammebrug zijn aanstaande. De werkzaamheden aan de Rijnlandroute zijn in volle gang. Wij willen in het belang van veel Voorschotenaren het college verzoeken al het mogelijke te doen om zo lang mogelijk van tevoren melding te maken van te verwachten extra vertragingen. Wijs externe partijen daar ook op. Dat geldt ook voor vroegtijdige aankondigen van bouwwerkzaamheden aan wegen binnen ons dorp.

Verkeer

In ons dorp zijn besluiten genomen over verkeersmaatregelen en dat heeft onze samenleving niet onberoerd gelaten. Wij verzoeken het college daarom de wegencategorisering en de verkeersvisie te herijken. (motie 068)

Integraliteit in besluitvorming

Het is in de politiek vaak niet mogelijk om samenhangende onderwerpen in een alles omvattend geïntegreerd besluit mee te nemen. Toch zou het streven er op gericht moeten zijn om dit zoveel mogelijk wel zo te doen. De kwaliteit en de houdbaarheid van besluiten nemen hierdoor toe, onnodige kosten kunnen vaak worden voorkomen. Bovendien: er kunnen synergievoordelen worden gerealiseerd. Wij willen er voor pleiten deze raadsperiode zo veel mogelijk met een integrale aanpak en bijbehorende voorstellen voor samenhangende onderwerpen te komen. Dit college zet fors in op financiering of kostenverlaging door middel van slimme oplossingen, creativiteit en het vinden van alternatieve kostendragers. De fractie van ONS Voorschoten verwacht dat zo veel mogelijk integrale aanpak bij besluitvorming hieraan bijdraagt.

Accommodatiebeleid

Mede om die reden hebben wij een motie opgesteld die het college verzoekt een integrale accommodatie notitie op te stellen. Het gaat ons niet alleen om de vraag waar het voor onze samenleving zo belangrijke Cultureel Centrum wordt gevestigd. Ook om de samenhang met de op dit moment nog onzekere toekomst van het zwembad: welke activiteiten kunnen in die omgeving nog meer plaatsvinden. Welke activiteiten kunnen binnen scholen plaatsvinden. En hoe gaan we in samenhang met accommodatiebeleid om met energietransitie en verduurzaming van gebouwen. (motie 072)

Verandering in samenwerking

Er is een cultuurverandering op komst, zo is ten tijde van de formatie dit jaar duidelijk geworden. Verandering van bestuursstijl, extern gericht, waarbij het gaat om het betrekken van onze lokale samenleving. Naast informeren en het betrekken van inwoners en ondernemers zouden hier ook voordelen in de sfeer van creatieve en slimme oplossingen gevonden kunnen worden. Samen weet je meer, samen sta je dus sterker. Dat geldt ook voor de interne bestuurscultuur. Werkgroepen zijn aan de slag gegaan en er wordt daarnaast gewerkt aan het uitwerken van een visie en plannen van aanpak. Wij moedigen het college aan om, waar nut en noodzaak aangetoond zijn, de benodigde budgetten voor samenwerking met de lokale samenleving die in 2019 beschikbaar zijn te gebruiken. Punt van zorg is voor de fractie van ONS Voorschoten dat reeds nu door het college wordt gewezen op de mogelijkheid deze kosten door te schuiven naar 2020. Dan wordt het risico gelopen dat het veranderingsproces richting de lang verwachte cultuuromslag smooit. De naderende decentralisatie middels de omgevingswet laat ons op dit punt geen keus. De fractie van ONS Voorschoten is een groot en actief voorstander van het streven om onze samenleving meer te betrekken. Zo horen wij vaak dat het zes wekelijkse inloopspreekuur dat wij in de wijken houden door onze inwoners als zeer positief wordt ervaren. Wij streven ernaar om binnen de raad te zoeken naar samenwerking tussen college en oppositie in plaats van het aanscherpen van tegenstellingen. In het kader van veranderingen, het verleggen van taken, kan hier het belang van transparantie in de samenwerking met verbonden partijen niet ongenoemd blijven.

Energietransitie

Dat energietransitie een maatschappelijke noodzakelijkheid is wordt ook door het college erkend. De fractie van ONS Voorschoten neemt aan dat het college inmiddels afstand heeft genomen van haar streven naar een energieneutraal Voorschoten in 2030. Dat zien wij niet als een realistisch doel. Wel ziet de fractie van ONS Voorschoten kansen voor het college om aan deze transitie bij te dragen. Bijvoorbeeld door in geval van gasloze nieuwbouw, zoals Starrenburg III, aanpalende wijken te laten meeliften. (motie 073)

Voorzitter, niet alleen het college staat voor grote uitdagingen. Iedereen die Voorschoten een warm hart toe draagt kijkt uit naar de keuzes die gemaakt gaan worden. En, samen met onze inwoners en organisaties gaan we dat doen!

Daarbij is het voor de fractie van ONS Voorschoten van essentieel belang dat de gemeentelijke financiën verder op orde komen, en blijven.

Ik dank u wel.